

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного
факультету
проф. Пилипчук С.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Художні парадигми в слов'янських літературах ХХ століття

	(назва навчальної дисципліни)
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно)</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Художні парадигми в слов'янських літературах ХХ століття» для студентів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно), „30” червня 2019 року, 10 с.

Розробник: **Кравець Ольга Яремівна**, доцент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “30” червня 2020 року № 12

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

_____ (проф. Татаренко А.Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“30” червня 2020 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від “30” червня 2020 року № 10

“30” червня 2020 року Голова
_____ (проф. Пилипчук С.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	За вибором	
	Напрямок підготовки 035 – Філологія		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання реферат (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		8-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4/5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	28 год.	
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		62 год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

Програма курсу “Художні парадигми в слов'янських літературах ХХ століття” розрахована на восьмий семестр ІV курсу навчання для студентів філологічного факультету і, зважаючи на багатозначність терміну “парадигма” (сукупність фундаментальних наукових установок, уявлень та термінів) та існування цього поняття в методології науки, передбачає викладання *літератури для дітей та молоді* у слов'янському світі зазначеного періоду – ХХ століття.

Завдання курсу – висвітлити головні проблеми зазначеної дисципліни.

Курс має теоретичний характер і фігурує як дисципліна за вибором.

Курс “Художні парадигми в слов'янських літературах ХХ століття” передбачає засвоєння теоретичного матеріалу курсу та вміння застосувати його в практичній діяльності (в написанні індивідуальних завдань).

Використовується словесний метод навчання (розповідь-лекції) із використанням наочних засобів (мультимедійні презентації).

Головною методичною метою є оперування понятійним апаратом даної дисципліни та використання здобутих знань та вмінь під час написання студентської наукової праці.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: курс “Художні парадигми в слов’янських літературах ХХ століття” має на меті ознайомити студентів з відомими постатями дитячої літератури України, Польщі, Чехії, Лужиці, Сербії, Хорватії та інших слов’янських країн ХХ століття.

Завдання: формування теоретичних знань з дисципліни. Проаналізувати твори дитячих письменників, що були активними учасниками літературних дискусій про стан кожної зокрема дитячої національної літератури. Курс передбачає також опрацювання понятійного апарату на зразок **лексикону літературознавчих термінів**.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Художні парадигми в слов’янських літературах ХХ століття” студент повинен

знати:

знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;
розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
теоретичний матеріал зазначених тем;
основних представників дитячої літератури зазначених країн та їхні твори

вміти:

використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні;
ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
аналізувати, осмислювати художні твори дитячих письменників, працювати з науковою бібліографією та першоджерелами;
організувати процес свого навчання й самоосвіти.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Сучасна дитяча література і традиція

Тема 1. Література для дітей та молоді – академічна дисципліна багатьох європейських університетах. Предмет та методи дослідження.

Традиція і досвід європейських країн. Центри вивчення дитячої літератури.

Тема 2. Дитяча література як підсистема художньої літератури.

Формування національної парадигми дитячої літератури.

Періодизація літератури для дітей.

Тема 3. Дитячі видавництва та їхня виховна функція.

Вибрана література як феномен доброго виховання.

Тема 4. Сучасна дитяча література і традиція. Присвоєння Малого Нобеля.

Тема 5. Українська дитяча література. Славний казкар Всеволод Нестайко.

Тема 6. Найвідоміші українські дитячі письменники. Львівська казкарська традиція.

Тема 7. Серболужицька дитяча література в Україні.

Зооперсонажі класика лужицької дитячої літератури Юрія Брезана.

література як феномен доброго виховання. 4. Сучасна дитяча література і традиція. Присвоєння Малого Нобеля.													
5. Українська дитяча література. Славний казкар Всеволод Нестайко. 6. Найвідоміші українські дитячі письменники. Львівська казкарська традиція.		4				10							
7. Серболужицька дитяча література в Україні. Зооперсонажі класика лужицької літератури Юрія Брезана.		2				5							
8. Казка із продовженням «Мишка в хмарах» та «Зачарована сорока». Українські переклади серболужицьких казок.		2				5							
Разом за змістовим модулем 1		16				34							
Змістовий модуль 2. Дитяча література у слов'янських літературах XX століття.													
1. Івана Брлич-Мажуранич – хорватський Андерсен 2. Фольклорна стихія «Казок з давнини» (1916). Майстерність оповіді «Дивовижних пригод малого Хлапича».		4				8							
3. Жанр казкового оповідання у слов'янських літературах. Спроба зіставного аналізу.		2				6							

4. Вивчення дитячої літератури в Сербії. Сербська парадигма дитячої літератури.		2				4						
5. Твори, випробувані часом (польська дитяча література). Українські переклади польської дитячої літератури.		2				4						
6. Класики чеської дитячої літератури. Феномен Кротика як приклад майстерності візуалізації.		3				4						
7. Дитяче читиво – краса читання (адаптація перекладної літератури для дітей).		1				2						
Разом за змістовим модулем 2		14				28						
Усього годин	90	28				62						

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Реферат на тему «Сучасні дитячі письменники Чехії та Хорватії»)	14
2	Опрацювання текстів художніх творів дитячих письменників. Перегляд вистав у Першому дитячому театрі (вул. Гнатюка 11)	46
		2
	Разом	62

10. Методи навчання

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомити студентів із основними творами, що входять у коло дитячого читання; самостійно аналізувати твори дитячої літератури, відбирати та оцінювати їх. Відбираються факти, які мають важливе значення для творення парадигми слов'янських літератур ХХ століття. Використовується розгляд художніх творів за принципом «автор-реципієнт». Для розкриття наративних моделей, характерних для дитячої літератури, застосовано структурно-наратологічний метод. Словесний метод (розповідь-лекція) із використанням наочних засобів, дискусія, демонстрація, інформаційно-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, метод аналізу.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль передбачений у формі заліку через виставлення оцінки за результатами поточної успішності. Оцінювання поточної успішності проводиться за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів – 100. Бали за поточну успішність нараховуються так:

1. Індивідуальний контроль – максимальна кількість балів – 10 (4 по 10 балів).
2. Проміжний модульний контроль – 2 питання по 10 балів (загалом 20 балів).
3. Знання художніх текстів – 10 питань по 3 бали – (загалом 30 балів).
4. Тест – 10 балів (загалом 10 балів).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточна успішність та самостійна робота				Сума
Індивідуальний контроль	Проміжний модульний контроль	Знання художніх текстів 10 питань по 3 бали	Тест 10 балів	100
4 по 10 балів	2 питання по 10 балів			
загалом 40 балів	загалом 20 балів	загалом 30 балів	загалом 10 балів	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики		для заліку
90 – 100	A	5	відмінно	зараховано
81-89	B	4	дуже добре	
71-80	C		добре	
61-70	D	3	задовільно	
51-60	E		достатньо	
21-50	FX	2	незадовільно	не зараховано
0-20	F	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

13. Методичне забезпечення

1. Навчальний план дисципліни «Художні парадигми в слов'янських літературах ХХ століття».
2. Навчальна програма вибіркової дисципліни.
3. Текст лекцій.
4. Список літератури.
5. Тестові завдання для перевірки засвоєння студентами навчального матеріалу.

14. Рекомендована література

Базова

Кравець О. Дитяча серболужицька література в Україні // Питання сорабістики: матеріали XIII Міжнародного сорабістичного семінару (7-8 жовтня 2010 р.) Т. 7 / за ред.: В. Моторного, Д. Шольце. – Львів; Будишин, 2012. – С. 123-132.

Кравець О. Королівство казкових оповідань: Сунчана Шкрінярич, Юрій Ярмиш, Юрій Винничук // Вісник Львівського університету. Серія іноземні мови. Випуск 19. – Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012. – С. 315-332.

Кравець О. Література для дітей та молоді – академічна університетська дисципліна / О. Кравець // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Випуск 69. Хорватистика. 2018. – С. 333 - 340.

Кравець О. Література, перевірена часом: парадигма польської дитячої літератури // Полоністика у ХХІ столітті: між локальним і глобальним. Збірник праць з нагоди 190-річчя польської філології у Львівському університеті. – Київ, «ІНКОС», 2018. – С. 468 - 475.

Питання сорабістики: матеріали XIII Міжнародного сорабістичного семінару (7-8 жовтня 2010 р.). – Львів; Будишин, 2012.

Андрич Іво. Знаки вздовж дороги. Київ, 1991.

Брезан Ю. Великі пригоди маленького котика: Повість-казка. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2005.

Брлич-Мажуранич І. Казки з давнини. – К., 1971., Дивовижні пригоди малого Хлапича. – К., 1975.

Винничук Ю. Гопля і Піпля. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2008.

Казки Старого Лева. – Львів, 2003.

Калинець І. Казки зі Львова. – Сполом, Львів, 1999.

Кара-Коця Л. Порятунок Весняного Сонечка. – К.: Вища шк., 2008.

Керн Л. Є. Любий слоне. – Київ, Махаон: 2010.

Керн Л. Є. Фердинанд Неповторний. – Київ, Махаон: 2011.

Королів-Старий В. Нечиста сила. – Київ, “Веселка”, 1990.

Корчак, Януш. Пригоди короля Мацюся. – А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011.

Крип'якевич Б. Казки про гуциків. – Львів, Друкарські куншти, 2003.

Людкевич М. Крила білої хати. – Львів: Сполом, 2006.

- Мілер З. Петішка Е. Кротик і всі-всі-всі. – Перо, 2018.
- Мілер З. Петішка Е. Кротик і велика книга. – Перо, 2018.
- Людкевич М. Крила білої хати. Львів: Сполом, 2006.
- Нестайко В. Торедори з Васюківки (довільне видання) або інші твори.
- Олуїч Г. Золотий таріль. – Київ. – Веселка, 1987.
- Олуїч Г. Чарівна мітла. – Київ. – Веселка, 1985.
- Тувім Ю. Пташине радіо. – Київ. – Грані-Т, 2011.
- Чорнакец Єва-Марія. Мишка в хмарах. – Львів, ЛА “Піраміда”, 2005.
- Чорнакец Є-М. Зачарована сорока. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2005.
- Чапек Й. Оповідання про песика і кицю. – Vivat, 2016.
- Kruger, Maria. Karolcia. Witaj, Karolciu. (різні видання)
- Олуїч Гроздана. Седефна ружа и друге байке. – Загреб, 1981.

Допоміжна

1. Sto lat baśni polskiej. Warszawa, 1995.
2. Białek, Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939, Warszawa 1987.
3. Cieślowski J. Literatura osobna, Warszawa 1985.
4. Cieślowski J. Antologia poezji dziecięcej, BN I 233, Wrocław, 1980.
5. Cieślowski J. Literatura i podkultura dziecięca, Wrocław 1975.
6. Baluch A. Archetypy literatury dziecięcej, Kraków 1992.
7. Kulczkowska K. W świecie prozy dla dzieci, Warszawa, 1983.
8. Waksmund, R. Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej, Wrocław 2000.
9. Слободан Ж. Маркович, Записи о књижевности за децу. Београд, 2003.
10. Zlatni danci. Zbornik radova međunarodne konferencije. – Osijek, 2005.

15. Інформаційні ресурси

1. Мережа Інтернет
2. Wikipedia
3. Бібліотеки:
 - Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. М. Драгоманова, 5, 17);
 - Львівська обласна бібліотека для дітей (вул. Винниченка, 1);
 - бібліотека АН імені В. Стефаника (вул. В. Стефаника, 2);
 - Львівська універсальна бібліотека (пр. Т. Шевченка, 13).